

Emilia Mikołajewska

ELEMENTY FIZJOTERAPII

Fizykoterapia dla praktyków

Wydawnictwo Lekarskie PZWL

dr Emilia Mikołajewska

ELEMENTY FIZJOTERAPII

Fizykoterapia dla praktyków

Warszawa
Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Spis treści

Wstęp	15
Elektrolecznictwo	17
Prądy małej częstotliwości – prąd stały, czyli prąd galwaniczny	18
Charakterystyka czynnika	18
Właściwości prądu galwanicznego i wynikające z tego wskazania	24
Właściwości prądu galwanicznego i wynikające z tego przeciwwskazania	25
Elementy metodyki i zasad bhp	26
Zagrożenia dla pacjenta	34
Zagrożenia dla pracowników	35
Spotykane błędy	35
Prądy małej częstotliwości impulsowe – prądy diadynamiczne, tzw. prądy Bernarda	41
Charakterystyka czynnika	41
Właściwości prądów diadynamicznych i wynikające z tego wskazania	42
Działanie prądów diadynamicznych i wynikające z tego przeciwwskazania	44
Elementy metodyki i zasad bhp	44
Zagrożenia dla pacjenta	45
Zagrożenia dla personelu	45
Spotykane błędy	46

Prądy małej częstotliwości impulsowe – prąd Träberta	47
Charakterystyka czynnika	47
Właściwości prądów Träberta i wynikające z tego wskazania .	47
Właściwości prądów Träberta i wynikające z tego przeciwwskazania	48
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	48
Zagrożenia dla pacjenta	50
Zagrożenia dla personelu	50
Spotykane błędy	50
Prądy małej częstotliwości impulsowe – elektrostymulacja	51
Charakterystyka czynnika	51
Właściwości elektrostymulacji i wynikające z tego wskazania .	52
Właściwości elektrostymulacji i związane z tym przeciwwskazania	53
Elementy metodyki i zasad bhp	54
Zagrożenia dla pacjenta	54
Zagrożenia dla personelu	55
Spotykane błędy	55
Prądy średniej częstotliwości – prądy interferencyjne	57
Charakterystyka czynnika	57
Właściwości prądów interferencyjnych i wynikające z tego wskazania	58
Właściwości prądów interferencyjnych i wynikające z tego przeciwwskazania	58
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	59
Zagrożenia dla pacjenta	60
Zagrożenia dla personelu	61
Spotykane błędy	61
Terapia energotonowa	63
Charakterystyka czynnika	63
Właściwości terapii energotonowej i wynikające z tego wskazania	64

Właściwości terapii energotonowej i wynikające z tego przeciwwskazania	64
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	65
Zagrożenia dla pacjenta	66
Zagrożenia dla personelu	67
Spotykane błędy	68
Prądy wielkiej częstotliwości	68
Charakterystyka czynnika	68
Właściwości prądów wielkiej częstotliwości i wynikające z tego wskazania	69
Właściwości prądów wielkiej częstotliwości i wynikające z tego przeciwwskazania	70
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	71
Zagrożenia dla pacjenta	72
Zagrożenia dla personelu	73
Spotykane błędy	74
Promieniowanie UV	77
Charakterystyka czynnika	77
Właściwości promieniowania UV i wynikające z tego wskazania	78
Właściwości promieniowania UV i wynikające z tego przeciwwskazania	79
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	80
Zagrożenia dla pacjenta	81
Zagrożenia dla personelu	82
Spotykane błędy	83
Promieniowanie podczerwone	87
Charakterystyka czynnika	87
Właściwości promieniowania podczerwonego i wynikające z tego wskazania	88
Właściwości promieniowania podczerwonego i wynikające z tego przeciwwskazania	88

Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	90
Zagrożenia dla pacjenta	91
Zagrożenia dla personelu	92
Spotykane błędy	94
Biostymulacja laserowa	97
Charakterystyka czynnika	97
Właściwości promieniowania laserowego i wynikające z tego wskazania	98
Właściwości promieniowania laserowego i wynikające z tego przeciwwskazania	99
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	100
Zagrożenia dla pacjenta	105
Zagrożenia dla personelu	105
Spotykane błędy	107
Pole elektromagnetyczne małej częstotliwości	109
Charakterystyka czynnika	109
Właściwości pola elektromagnetycznego małej częstotliwości i wynikające z tego wskazania	109
Właściwości pola elektromagnetycznego małej częstotliwości i związane z tym przeciwwskazania	110
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	111
Zagrożenia dla pacjenta	112
Zagrożenia dla personelu	112
Spotykane błędy	115
Magnetoledoterapia	117
Charakterystyka czynnika	117
Właściwości magnetoledoterapii i wynikające z tego wskazania	118
Właściwości magnetoledoterapii i wynikające z tego przeciwwskazania	119

Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	119
Zagrożenia dla pacjenta	121
Zagrożenia dla personelu	121
Spotykane błędy	121
Przeznaczszkowa stymulacja magnetyczna – TMS	123
Charakterystyka czynnika	123
Właściwości TMS i wynikające z tego wskazania	123
Właściwości TMS i wynikające z tego przeciwwskazania	124
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	124
Zagrożenia dla pacjenta	125
Zagrożenia dla personelu	125
Spotykane błędy	126
Ultradźwięki	127
Charakterystyka czynnika	127
Właściwości ultradźwięków i wynikające z tego wskazania	128
Właściwości ultradźwięków i wynikające z tego przeciwwskazania	129
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	131
Zagrożenia dla pacjenta	134
Zagrożenia dla personelu	135
Spotykane błędy	136
Terapia falą uderzeniową SWT – ESWT, FSWT, PSWT, RSWT	137
Charakterystyka czynnika	138
Właściwości FSWT i RSWT oraz wynikające z tego wskazania	139
Właściwości FSWT i RSWT oraz wynikające z tego przeciwwskazania	140
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	140
Zagrożenia dla pacjenta	141
Zagrożenia dla personelu	141
Spotykane błędy	142

Wziewania (inhalacje)	143
Charakterystyka czynnika	143
Właściwości inhalacji i wynikające z tego wskazania	144
Właściwości inhalacji i wynikające z tego przeciwwskazania	144
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	145
Zagrożenia dla pacjenta	145
Zagrożenia dla personelu	146
Spotykane błędy	146
Hiperbaria – komory hiperbaryczne	147
Charakterystyka czynnika	147
Właściwości hiperbarii i wynikające z tego wskazania	148
Właściwości hiperbarii i wynikające z tego przeciwwskazania	149
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	151
Zagrożenia dla pacjenta	152
Zagrożenia dla personelu	153
Spotykane błędy	154
Haloterapia – jaskinie, grotty solne	155
Charakterystyka czynnika	155
Właściwości haloterapii i wynikające z tego wskazania	157
Właściwości haloterapii i wynikające z tego przeciwwskazania	157
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	158
Zagrożenia dla pacjenta	159
Zagrożenia dla personelu	160
Spotykane błędy	160
Masaż	161
Charakterystyka czynnika	161
Właściwości masażu klasycznego i wynikające z tego wskazania	163

Właściwości masażu klasycznego i wynikające z tego przeciwwskazania	164
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	164
Zagrożenia dla pacjenta	165
Zagrożenia dla masażysty	166
Spotykane błędy	167
Wodolecznictwo	169
Charakterystyka czynnika	169
Właściwości wody i wynikające z tego wskazania	170
Właściwości wody i wynikające z tego przeciwwskazania	171
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	173
Zagrożenia dla pacjenta	180
Zagrożenia dla personelu	181
Spotykane błędy	183
Sauna	185
Charakterystyka czynnika	185
Właściwości sauny i wynikające z tego wskazania	186
Właściwości sauny i wynikające z tego przeciwwskazania	187
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	188
Zagrożenia dla pacjenta	189
Zagrożenia dla personelu	190
Spotykane błędy	190
Peloidy – borowina, fango i parafango	193
Charakterystyka czynnika	193
Właściwości borowiny i wynikające z tego wskazania	194
Właściwości borowiny i wynikające z tego przeciwwskazania	196
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	197
Zagrożenia dla pacjenta	201

Zagrożenia dla personelu	203
Spotykane błędy	203
Parafinoterapia	205
Charakterystyka czynnika	205
Właściwości parafiny i związane z tym wskazania	205
Właściwości parafiny i związane z tym przeciwwskazania	206
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	207
Zagrożenia dla pacjenta	207
Zagrożenia dla personelu	208
Spotykane błędy	209
Krioterapia	211
Charakterystyka czynnika	211
Właściwości zimna i wynikające z tego wskazania	211
Właściwości zimna i wynikające z tego przeciwwskazania	212
Elementy metodyki zabiegu i zasad bhp	213
Zagrożenia dla pacjenta	218
Zagrożenia dla personelu	219
Spotykane błędy	220
Zakończenie	223
Literatura przedmiotu	225